

REFERAT Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde d. 23-01-2024

Mødedato Tirsdag d. 23. januar 2024 kl. 13:00

Mødested Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Temadrøftelse af udviklingsindsats knyttet til den faste Femern-forbindelse.....	6
Beslutning om Region Sjællands medlemsaftale 2024-2026 af Fonden Femern Belt Development...	12
Orientering om arbejdet med trafikbetjening over Femern Bælt.....	17
Drøftelse af arbejdet for flere passagerer og nye mobilitetsløsninger i den kollektive trafik.....	22
Midtvejsevaluering af forsøg med natbetjening på Lollandsbanen.....	27
Beslutning om høringssvar til Movia vedr. tillægskontrakt med Lokaltog samt placering af Lokaltog	32
Beslutning om høringssvar vedrørende nedlæggelse af udbud på ungdomsuddannelser.....	38
Studietur 2024.....	44
Arbejdsplan 2024.....	49
Aktuelle sager.....	53
Næste møde.....	59
Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik	62

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

EMN-2023-06560

1 (Åben) Godkendelse af dagsorden

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2023-06560

Dok ID: 11005004

Resumé

.

Indstilling

.

Sagsfremstilling

.

Økonomi

.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget besluttede at dagsordenspunkt 7 "Beslutning om høringssvar til Movia vedr. tillægskontrakt med Lokaltog samt placering af Lokaltogs hovedkvarter" rykkes frem. Punktet afvikles umiddelbart inden punkt 4 "Orientering om arbejdet med trafikbetjening over Femern Bælt".

Fraværende

Susanne Lundvald
Dennis A. Jørgensen
Jan Hendeliowitz

Medlem	(A)
Medlem	(A)
Medlem	(A)

Bilag

.

Punkt 2: Temadrøftelse af udviklingsindsats knyttet til den faste Femern-forbindelse

EMN-2020-37181

2 (Åben) Temadrøftelse af udviklingsindsats knyttet til den faste Femern-forbindelse

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2020-37181

Dok ID: 11208422

Resumé

Region Sjælland er en kerneaktør ift. at sikre, at potentialerne ved den faste Femern Bælt-forbindelse indfris. Udvalget orienteres om Region Sjællands vigtigste indsatser og de spor, som er lagt for den videre indsats.

Udvalget skal på mødet drøfte Region Sjællands politiske pejlemærker i udviklingsindsatsen omkring Femern forbindelsen. Udviklingsindsatsen rammesættes kort på mødet og ledsages af et oplæg fra direktør Stig Winther fra Femern Belt Development.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter Region Sjællands politiske pejlemærker for indsatsen knyttet til arbejdet med at indfri potentialerne ved den landfaste grænse til Tyskland.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

I 2029 står Femern Bælt-forbindelsen klar, og Region Sjælland får landfast grænse til Tyskland. Turen på tværs af Femern Bælt er estimeret til at tage 7 minutter med tog og 10 minutter med bil. Den danske og tyske stat investerer over 100 mia. kr. i Femern Bælt-forbindelsen og de tilknyttede infrastrukturprojekter i den dansk-tyske geografi. Investeringerne er støttet af EU, da projektet vil koble Skandinavien tættere på Europa. Det vil give udvikling og vækst i området frem mod 2029.

Fra 2030 ventes Femern Bælt-forbindelsen at generere over 58 % flere rejsende på tværs af Femern Bælt. Mange vil pendle på tværs af grænsen til arbejde, uddannelse og kulturelle oplevelser. Beregninger viser, at den faste Femern Bælt-forbindelse og de afledte infrastrukturprojekter årligt vil give fra 1 mia. kr. i samfundsøkonomiske gevinster i Region Sjælland. En effekt der primært opstår ved, at borgere og virksomheder i tid kommer tættere på hinanden. Der er behov for en vedholdende indsats for at indfri udviklingspotentialerne og øge de samfundsøkonomiske gevinster af den faste forbindelse. Region Sjælland er som hjemsted for den faste forbindelse en kerneaktør i at sikre, at det sker.

Arbejdet med potentialer i Region Sjælland

Region Sjælland arbejder med at indfri potentialerne af den faste Femern Bælt-forbindelse fra både et regionalt, nationalt og grænseregionalt perspektiv. Interessevaretagelsen med

kommuner, uddannelses- og erhvervsaktører betyder bl.a. at Folketinget har besluttet at tunnelementfabrikken skal blive permanent i Rødbyhavn. En beslutning som betyder, at kompetencer samt flere tusinde direkte og afledte lokale og regionale arbejdspladser potentielt kan fastholdes i regionen.

Region Sjælland har over en årrække medfinansieret indsatser, som skal sikre udvikling samt at potentialerne ved den faste Femern Bælt-forbindelse indfries. Region Sjælland har bl.a. medfinansieret udviklingsorganisationen Femern Belt Development. Femern Belt Development har skabt og udbygget samarbejder i den dansk-tyske grænsegeografi. Samtidig har Femern Belt Development været med at sætte erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner i stand til at levere lokale kompetencer ind i anlægsfasen. En indsats som har sikret et øget kompetenceniveau samt mange danske underleverandører og heraf jobs i industrien.

Forskning, uddannelse og jobskabelse

I regi af bl.a. Region Sjælland og Erhvervshus Sjælland er der iværksat flere indsatser, som skal understøtte forskning, uddannelse og jobskabelse i Region Sjælland. Region Sjælland har i samarbejde med bl.a. Center for Erhvervsrettede uddannelser Lolland Falster (CELF) iværksat indsatser for at sikre forløb, hvor flere lærlinge uddannes og kobles til anlægsprojektet.

Region Sjælland har også medfinansieret dele af Femern fyrtårnsprojektet, som har en samlet budgetsum på 43 mio. kr. Projektet drives af Erhvervshus Sjælland, Femern Belt Development og CELF. Som del af Femern fyrtårnsprojektet er der etableret et viden- og læringscenter, som bl.a. skal sikre, at danske virksomheder og universiteter fastholder og udbygger deres viden og kompetencer inden for byggeri af grøn infrastruktur.

Integration og arbejdsmarked

Region Sjælland underskrev ved Fehmarnbelt Days 2023 en ny samarbejdsaftale med delstaten Slesvig-Holsten, som skal være med til at bane vejen for samarbejdet på tværs af grænsegeografien og understøtte opbygningen af grænseregionen. To indsatser ventes at blive centrale i samarbejdet med delstaten Slesvig-Holsten:

1. Lokale tog på tværs af grænsegeografien

Skal fremme tilgængeligheden i den grænsenære geografi til både arbejde, uddannelse og kulturtilbud ved at forbinde lokale stationer med større trafikale knudepunkter.

2. Pendlervejledning

Skal sikre et sammenhængende arbejdsmarked i Femern Bælt geografien, hvor arbejdstagere, arbejdsgivere og kommuner kan modtage rådgivning og vejledning om forhold, der gør sig gældende ift. at bo og arbejde på tværs af den dansk-tyske grænse.

Derudover har Region Sjælland medfinansieret Interreg-projekter, som sikrer fælles opbygning af kompetencer og udvikling af den fælles grænseregion. Heriblandt:

- 'BELT Planning & Network Initiative', hvor målet er at skabe en fælles vision for Femern Bælt-regionen og forbinde land og by på hver sin side af Femern Bælt i samarbejder mellem studerende og kommuner.

- 'Fehmarn Belt Innovation', hvor studerende og virksomheder fra begge sider af grænsen føres sammen for at gennemføre innovationsforløb, der kan bidrage til vækst og udvikling ved at raffinere samt videreudvikle på eksisterende teknologier og løsninger.

Det dansk tyske Interreg-program har netop til formål at styrke samarbejdet over grænsen og er den største kilde til finansiering af indsatsen med et budget på 700 mio. kr. i perioden 2021-2027. Derfor arbejder Region Sjællands fondskontor bl.a. for flere Interreg-projekter med aktører på tværs af den dansk-tyske geografi.

Fokus i den Regionale Udviklingsstrategi 2024-2034

Med høringsudkastet til den Regionale Udviklingsstrategi sættes med temakapitlet "Den internationale Femern Bælt Region" fokus på følgende temaer, som der skal arbejdes indgående med frem mod 2034:

- Femern Bælt Regionen skal være et europæisk centrum for grønne løsninger
- Udvikling, samhandel og innovation skal præge Femern Bælt Regionen
- Vi skal skabe flere muligheder for uddannelse, arbejde og oplevelser på tværs af den dansk-tysk grænse

Drøftelse i forlængelse af sagen

Sagen ledsages af oplæg fra Femern Bælt Development, der lægger op til en drøftelse af, hvordan vi i Region Sjælland:

- Får mest ud af byggefasen
- Får mest ud af den kommende korridor
- Sikrer en integreret dansk-tysk grænseregion

Administrationen vurderer, at det er afgørende for succes i grænseregionen, at der er sættes ind med stærke politiske ambitioner og mål, som får Region Sjælland og Nordtyskland til at kigge mod hinanden og arbejde sammen om udvikling af en integreret grænseregion.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Regionsrådsformand Heino Knudsen deltog under punktet.

Drøftet.

Fraværende

Susanne Lundvald
Dennis A. Jørgensen
Jan Hendeliowitz

Medlem	(A)
Medlem	(A)
Medlem	(A)

Bilag

Punkt 3: Beslutning om Region Sjællands medlemsaftale 2024-2026 af Fonden Femern Belt Development

EMN-2021-02428

Bilag

2024-01-05 RS medlemsaftale af FFBD 2024-26

3 (Åben) Beslutning om Region Sjællands medlemsaftale 2024-2026 af Fonden Femern Belt Development

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2021-02428

Dok ID: 11216327

Resumé

Region Sjælland vil sikre, at potentialerne ved den faste Femern-forbindelse udnyttes. For at indfri potentialerne er det vigtigt at have en stærk og fokuseret udviklingsorganisation til at indfri ambitionen. Med Region Sjællands budgetaftale 2024 blev der afsat 1,5 mio. kr. årligt i perioden 2024-26 af de regionale udviklingsmidler til at sikre denne indsats. Indsatsen kan udmøntes i en fornyet medlemsaftale med Fonden Femern Belt Development, som forelægges udvalget til godkendelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at medlemsaftalen godkendes og der dermed ydes et tilskud på 1.500.000 kr. årligt fra 2024 til og med 2026 af de regionale udviklingsmidler til Region Sjællands medlemsaftalen af Fonden Femern Belt Development.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

For at indfri udviklingspotentialerne ved Femern Bælt-forbindelsen på kort og langt sigt, så er der behov for at have en stærk udviklingsorganisation knyttet til projektet.

Udviklingsorganisationen skal medvirke til at binde aktører som fx investorer, uddannelsesinstitutioner, bygherrer, virksomheder og offentlige organisationer sammen.

Fonden Femern Belt Development (FFBD) har under indeværende medlemsaftale 2021-23 skabt - og udbygget samarbejder i den dansk-tyske grænsegeografi. Samtidig har Femern Belt Development været med til at sætte erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner i stand til at levere lokale kompetencer i anlægsfasen. En indsats, som har sikret et øget kompetenceniveau i geografien samt mange danske underleverandører og heraf jobs til byggeriet.

FFBD har en tæt dialog med politiske- og myndighedsinstanser på tysk side, som medvirker til at fremme Region Sjællands og danske interesser i det nordlige Tyskland. Her har fokus særligt været rettet mod igangsættelsen af den tilstødende infrastruktur på tysk side. Et fokus som er nødvendigt for at fjerne trafikale flaskehalse ved Femern-forbindelsens åbning i 2029.

Fornyet medlemsaftale for perioden 2024-2026

Med budgetaftale 2024 blev der afsat 1,5 mio. kr. årligt af de regionale udviklingsmidler i årene 2024-26 til at udnytte udviklings- og vækstpotentialerne ved Femern-forbindelsen. Således 4,5 mio. kr. i alt. Midlerne foreslås udmøntet i en fornyet medlemsaftale med FFBD. Aftalen skal sammen med FFBD's vedtægtsbestemte formål sikre, at Region Sjællands særlige interesser

varetages i perioden 2024-2026. Region Sjællands overordnede ramme er jf. høringsudkastet til 'Den Regionale Udviklingsstrategi 2024-34' samt udkastet til medlemsaftalen med FFBD, at:

- Det grænseoverskridende samarbejde udvikles og understøtter udveksling af viden og innovative netværk. Samarbejdet mellem videninstitutioner og virksomheder skal intensiveres. Sproglige og kulturelle kompetencer skal udvikles for at skabe afsæt for en integreret region og et sammenhængende arbejdsmarked. Grænseregionale potentialer for vækst og udvikling indfris og at grænsebarrierer, som står i vejen for vækst og udvikling identificeres.
- Der skabes flere muligheder for uddannelse, arbejde og oplevelser på tværs af den dansk-tyske grænsegeografi. Dansk-tyske borgere skal gnidningsløst kunne tage en uddannelse, arbejde og opleve uden at skele til grænsen. Der skal skabes stærke samarbejder og netværk, der er med til at bygge en mental og kulturel bro på tværs af grænsegeografien. Geografiens borgere skal opleve, at mulighederne bliver flere i takt med, at flere aktører og destinationer rykker fra fjerne til nære.
- Femern Bælt Regionen bliver et europæisk centrum for grønne løsninger. Der skal arbejdes aktivt med at understøtte at grænsegeografiens potentiale til at blive en pionerregion for den grønne omstilling, som kan udvikle grønne løsninger til hele verden.

Konkret forventer Region Sjælland, at FFBD:

1. Anvender og videreudbygger sin opbyggede position, viden og netværk til at sikre bedre vilkår for vækst og regional udvikling. Herigennem understøtte og interessevaretagelse projekter, som kan styrke politiske relationer og initiativer mellem Danmark og Tyskland, og skabe øget tilgængelighed, integration og samarbejde på tværs af Femern Bælt-geografien.
2. Sikrer størst muligt afkast i form af vækst og udvikling i Region Sjællands geografi, som en følge af den faste Femern-forbindelse. Herunder skal FFBD identificere, formidle og løfte på udvikling og muligheder, der eksisterer eller opstår på tværs af den dansk-tyske Femern geografi på sigt.
3. Fortsætter en stærk interessevaretagelsesindsats for den faste forbindelse og den tilknyttede infrastruktur, så Region Sjælland står stærkest muligt rustet ved Femern Bælt-forbindelsens åbning i 2029.
4. Medvirker til at skabe en integreret dansk tysk grænseregion over Femern Bælt for at sikre øget tilgængelighed og fri bevægelighed og udvikling på tværs af grænsen.
5. Opbygger stærke relationer på tværs af den dansk tyske geografi mhp. at øge samarbejdsflader og kendskabet til den modsatte geografi. Herunder forventes at FFBD:
 - Indtager en aktiv rolle i at samle relevante aktører ift. udvikling og varetagelse af nye INTERREG-projekter i et tæt samarbejde med offentlige og private aktører i Femern Bælt regionen.
 - Bruger sin viden og sit netværk til at understøtte kulturmøder på tværs af den dansk tyske geografi.

- Medvirker til at sætte retning for visionen for den grænseregionale Femern Bælt region i samarbejde med borgere, politikere og erhvervsliv bl.a. i regi af Femern Bælt Komiteen.
- a) Er en drivende og udviklende kraft og et bindeled i det tysk-danske politiske samarbejde, så det understøtter ambitionerne om et stadigt tættere samarbejde og integration mellem Region Sjælland og Schleswig-Holstein og Mecklenburg-Vorpommern.
 - b) Forestår sekretariatsbetjening og udviklingen af Femern Belt Komiteen. FFBD arbejder for at styrke det politiske samarbejde, som kan understøtte dialogen og udviklingen af den dansk tyske grænseregion.

Udkastet til medlemsaftalen er *vedlagt*.

Administrationens vurdering

Administrationen vurderer, at den foreliggende medlemsaftale kan medvirke til at indfri udviklingspotentialer i geografien både under byggeriet og når tunnelen står færdig i 2029. Det er en betingelse at Region Sjællands medlemsbidrag til Femern Belt Development ikke må overstige 1/3 af Femern Belt Developments samlede budget. Administrationen vurderer, at det vil være svært at opretholde en stærk udviklingsorganisation, hvis budgettet samlet set kommer under 4,5 mio. kr.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende

Susanne Lundvald	Medlem	(A)
Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)

Bilag

1. 2024-01-05 RS medlemsaftale af FFBD 2024-26 (DokID: 11243326 - EMN-2021-02428)

Punkt 4: Orientering om arbejdet med trafikbetjening over Femern Bælt

EMN-2023-09725

Bilag

Screening af muligheder for lokal togbetjening over Femern Bælt forbindelse-1685434.0.22

4 (Åben) Orientering om arbejdet med trafikbetjening over Femern Bælt

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2023-09725

Dok ID: 11148005

Resumé

Femern Bælt forbindelsen åbner i 2029. Forbindelsen åbner muligheder for etableringen af mere lokal/regional togbetjening mellem Danmark og Tyskland. Udvalget orienteres om, at arbejdet med at afdække mulighederne for togbetjening er opstartet i samarbejde med Movia.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for regional Udvikling, kollektiv trafik, og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den faste Femern Bælt forbindelse åbner i 2029. Udnyttelsen af mulighederne, som den faste forbindelse giver for udvikling i regionen har været højt prioriteret i Region Sjælland siden det blev vedtaget at etablere forbindelsen.

Et væsentligt grundlag for udviklingsmulighederne i Region Sjælland er de trafikale forbedringer for vej- og banetransporten.

En af de trafikale muligheder er at etablere lokal/regional togbetjening over den faste forbindelse. Det kan være med danske tog, f.eks. regional eller lokaltog, eller det kan være med tyske tog. En løsning skal altså søges i tæt samarbejde med vores tyske samarbejdsparter.

Sjælland baner vejen frem

Et omdrejningspunkt for regionens og kommunernes arbejde med trafikale forbedringer er det fælles trafikudspil "Sjælland baner vejen frem", hvor Femern Bælt forbindelsen er et væsentligt tema. Femern Bælt forbindelsen indgår under overskriften "Klar til åbningen af Femern Bælt forbindelsen i 2029".

Hovedbudskabet er, at arbejdet skal iværksættes nu, hvis man skal være klar til åbningen. Der peges på følgende opgaveområder:

- Fremme gods på bane af hensyn til miljø og trængsel på vejene
- Fjerntogsbetjeningen med mindst to stop i Region Sjælland
- Billet- og takstsystemer skal være på plads

- Lokal/regional togbetjening over Femern Bælt
- Der vil på forskellig vis skulle arbejdes med disse opgaveområder herunder lokal togbetjening over Femern Bælt.

Samarbejdsaftale med delstaten Slesvig Holsten

Region Sjællands samarbejdsaftale med delstaten Slesvig-Holsten skal være med til at bane vejen for et tættere samarbejde på tværs af grænsegeografien og understøtte arbejdet med at skabe en integreret grænseregion. En central indsats under samarbejdsaftalen ventes at blive samarbejdet om lokale/regionale tog på tværs af grænsegeografien. De lokale/regionale tog på tværs af grænsen skal fremme tilgængeligheden i den grænsenære geografi til både arbejde, uddannelse og kulturtilbud ved at forbinde lokale stationer med de større trafikale knudepunkter. Region Sjælland har indledt dialog med delstaten for at koordinere indsatsen videre frem.

Den statslige trafikplan og ny kontrakt mellem staten og DSB

I den statslige trafikplan nævnes, at der forudsættes ”op til 2-3 persontog pr. time pr. retning. Blandt disse persontog, kan der f.eks. være tale om et tysk lokaltog i Slesvig-Holsten forlænget til dansk side, eller et lokaltog i Region Sjælland forlænget til tysk side”.

Region Sjælland afgav april 2023 hørings svar på den statslige trafikplan efter behandling i udvalget, som adresserer fastlæggelsen af banebetjeningen over forbindelsen.

Administrationen har efterfølgende kort drøftet den lokale/regionale togbetjening med Trafikministeriet. Det er administrationens klare opfattelse, at det er Region Sjælland, der skal initiere og løfte afdækningen af løsningsmulighederne på den danske side, hvis det skal lykkes.

Der er den 15. december 2023 indgået en ny kontrakt mellem staten og DSB om offentlig servicetrafik gældende frem til 2033. Efter behandling i Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde den 23. juni 2022 afsendte Region Sjælland brev til daværende transportminister Trine Bramsen med en række ønsker til den kommende kontrakt med DSB. Heri indgik blandt andet ønsket om, at banebetjeningen over Femern Bælt forbindelsen skulle fastlægges. Den nye kontrakt mellem staten og DSB indeholder ikke noget om banebetjeningen over den kommende faste Femern Bælt forbindelse.

Organisering og tidsplan for etablering af lokal/regional togbetjening over Femern Bælt

Administrationen har bedt Movia bistå med opgaven. Movia kan bidrage med kompetencer på baneområdet, omkring internationalt samarbejde på trafikområdet og juridiske aspekter på bane- og trafikområdet.

Movia vil være projektleder på disse områder og det vil ske i tæt samarbejde med Region Sjælland og de tyske parter. Andre relevante danske og tyske interessenter inddrages.

Movias direktion har godkendt et grundlag for deres deltagelse, benævnt Screening af mulighederne for at etablere en lokal togbetjening over Femern Bælt forbindelsen, som er *vedlagt*.

Tidsplanen er, at der sommeren 2024 fremlægges en screening af mulighederne for lokal/regional togbetjening over Femern Bælt. Ud fra denne screening udarbejdes en sagsfremstilling til udvalget, som fastlægger, hvilken løsning, der i givet fald kan etableres og hvordan.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Susanne Lundvald
Dennis A. Jørgensen
Felex Pedersen

Medlem	(A)
Medlem	(A)
Næstformand	(A)

Bilag

1. Screening af muligheder for lokal togbetjening over Femern Bælt forbindelse-1685434.0.22
(DokID: 11146912 - EMN-2023-09725)

Punkt 5: Drøftelse af arbejdet for flere passagerer og nye mobilitetsløsninger i den kollektive trafik

EMN-2024-00048

5 (Åben) Drøftelse af arbejdet for flere passagerer og nye mobilitetsløsninger i den kollektive trafik

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2024-00048

Dok ID: 11232742

Resumé

Regionsrådet besluttede d. 5. december 2023 at bevilge 13 mio. kr. fra bufferpuljen til en partnerskabsindsats for flere passagerer og nye mobilitetsløsninger i den regionale kollektive trafik. Udvalget skal på mødet drøfte indholdet og give ideer til det videre arbejde.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget drøfter indhold og ideer til arbejdet med puljemidler til indsats for flere passagerer og nye mobilitetsløsninger i den kollektive trafik.

Sagen afgøres af udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Baggrund

Regionsrådet besluttede d. 5. december 2023 at bevilge 13 mio. kr. fra bufferpuljen til en partnerskabsindsats. Formålet med partnerskabsindsatsen er at skaffe flere passagerer i den kollektive trafik samt udvikle og udrulle nye kollektive mobilitetsløsninger, særligt i landområderne.

Partnerskabsindsatsen er inddelt i to faser, en udviklingsfase frem til marts 2024 og en efterfølgende eksekveringsfase frem til ultimo 2026.

I udviklingsfasen frem til marts udvikler Region Sjælland og Movia/Lokaltog sammen med andre interessenter konkrete forslag til initiativer.

De besluttede initiativer realiseres derefter i eksekveringsfasen frem til ultimo 2026.

I forbindelse med den igangværende udviklingsfase, skal udvalget give sine input til arbejdet.

På udvalgsmødet d. 12. marts forelægges udvalget et endeligt forslag til projekter, som udvalget og efterfølgende forretningsudvalget skal godkende.

Input til udviklingsfasen

Der er to spor i indsatsen. Det ene spor har fokus på flere passagerer i den kollektive trafik, og det andet spor har fokus på nye mobilitetsløsninger med fokus på landområderne.

Administrationen vil på mødet den 23. januar præsentere overordnede temaer til mulige initiativer og søger udvalgets bemærkninger og ideer. Præsentationen vil tage afsæt i de

initiativer, der nævnes i bevillingssagen fra den 5. december 2023 suppleret efter de første drøftelser med Movia.

Spør 1. Flere passagerer i den kollektive trafik;

- Større arrangementer. Bedre og mere systematisk samarbejde om billetter og betjening ved specielle arrangementer/begivenheder.
- Rabatbilletter. Muligheden for f.eks. "orange billetter" i lokaltog og regionale busser eller gratiskørsel i en periode på f.eks. Østbanen.
- Natbetjening i R-nettets busser og lokalbaner. Afgange natten efter fredage og lørdage. Der er lige nu forsøg på Lollandsbanen.
- Nye buslinjer i R-nettet. Buslinje 460R er netop opgraderet. Andre linjer er også relevante.
- Busfremkommelighed. Der har været gennemført analyse af mulighederne for at forbedre fremkommeligheden og dermed hastighed og rettidighed for nogle R-buslinjer.
- Bedre håndtering af uregelmæssigheder. Bedre korrespondancesikring mellem busser og tog via bedre muligheder for at vente på hinanden.
- Styrket sygehusbetjening med shuttlebusser. Fra station til sygehus.

Spør 2. Nye kollektive mobilitetsløsninger, særligt i landområderne;

- Samkørsel som et formelt tilbud fra Movia. Samkørsel som en integreret del af Movias mobilitetstilbud.
- Bedre tilgængelighed til R-nettet/Knudepunkter. Fokus på brugen af cykler til stoppesteder f.eks. med flere cykelstativer eller flere læskærme.
- Opgradering af stationsfaciliter. Lokaltogsstationer som et aktivt element i byudvikling eller opgradering af cykelparkering.
- Flextrafik/tur. Mulighed for spontant at benytte allerede planlagte ture, attraktive pris for medrejsende samt rutekørsel på yderafgange.
- Forprojekt førerløse busser/biler i landområder. Undersøge muligheden for et ambitiøs og realistisk storskala driftsforsøg i et landområde i de kommende år.

Udvalget skal på den baggrund komme med ideer og ønsker til det videre arbejde, herunder drøfte hvilke initiativer, der især skal belyses og undersøges nærmere frem til sagen forelægges udvalget til endelig beslutning den 12. marts.

Udvalget skal desuden drøfte, om der skal være en særlig retning i det videre arbejde med de to spor. Det kan for eksempel være ønsker til initiativernes antal og størrelse, særlige passagergrupper, om der skal være fokus på drift eller udvikling, og hvorvidt der skal lægges vægt på projekter med hurtig effekt.

Det er administrationens forslag, at der arbejdes med få større initiativer og at initiativerne, i forhold til flere passagerer i den kollektive trafik, har særligt fokus på transport mellem de større byer, mens nye mobilitetsformer har særligt fokus på landområderne.

Udvalgets drøftelser vil danne udgangspunkt for det videre arbejde med Movia, Lokaltog og øvrige interessenter.

Partnerskaber

Kommuner og andre interessenter inviteres til at deltage i arbejdet, og kan allerede i udviklingsfasen byde ind med input og ønsker. De kan indgå aktivt i arbejdet, hvis de forpligter sig i initiativerne med økonomi og ressourcer. Der er også mulighed for, at kommuner kun deltager i et enkelt initiativ, eller blot vælger at deltage i en følgegruppe, hvis de ikke ønsker at indgå med egne ressourcer.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Drøftet. Udvalget bakkede op om, at regionen søger at understøtte flere passagerer i den kollektive trafik bl.a. via opbakning til partnerskaber om shuttlebusbetjening og fokuseret natbetjening i R-nettet i kombination med temaet større arrangementer.

Udvalget bakkede op om, at regionen søger at understøtte nye mobilitetsløsninger i landområderne ved at have fokus på bedre tilgængelighed til R-nettet og knudepunkter samt ved at undersøge potentialer ved at have mindre busser i landområder og ydertiderne.

Fraværende

Susanne Lundvald	Medlem	(A)
Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag

.

Punkt 6: Midtvejsevaluering af forsøg med natbetjening på Lollandsbanen

EMN-2023-10479

Bilag

Midtvejsevaluering - Natbetjening på Lollandsbanen

6 (Åben) Midtvejsevaluering af forsøg med natbetjening på Lollandsbanen

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2023-10479

Dok ID: 11205358

Resumé

Lokaltog og Movia er halvvejs gennem Region Sjællands, Guldborgsund Kommunes og Lolland Kommunes fælles forsøg med natbetjening på Lollandsbanen. Forsøgsordningens første år afsluttes med et passagertal på natafgangene, som nærmer sig forsøgets måltal. Udvalget forelægges Movias midtvejsevaluering af forsøgsordningen.

Indstilling

Administrationen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Region Sjælland har sammen med Lolland og Guldborgsund kommuner iværksat et forsøg med natbetjening på Lollandsbanen. Forsøget tilføjer to afgangene hver fredag og lørdag nat, med korrespondance til DSB's afgang i Nykøbing Falster. Forsøget er målrettet lokale unge på Lolland og Falster. De tre parter har hver finansieret det toårige forsøg med et tilskud på 210.000 kr.

Natbetjeningen afprøves fra december 2022 til december 2024. Udvalget godkendte forsøgsordningen på et møde den 15. marts 2022. Ordningen finansieres med midler fra den regionale pulje til mobilitet uden for de større byer.

Med henblik på at forberede en dialog om den fremtidige betjening, har Region Sjælland og de to kommuner bedt Movia om en midtvejsevaluering af forsøget.

Movias evaluering er *vedlagt*.

Foreløbige passagertal og økonomi

Passagertal

I perioden fra køreplansskiftet i december 2022 til oktober 2023 har natafgangene haft 4.652 påstigere. Passagertallet på natafgangene er vokset i løbet af året og har siden juli ligget tæt på eller over måltalene. Movia forventer derfor et bedre resultat i 2024.

Forsøgets målsætning er, at selve natafgangene får 5.700 passagerer om året ved forsøgets afslutning i december 2024. Det vil samlet set generere 11.500 nye passagerer på Lollandsbanen, når passagervæksten på de eksisterende afgangene tælles med.

Økonomi

Movia har estimeret, at den ønskede passagervækst på 11.500 om året vil betyde en merudgift på 315.000 kr. om året. Det svarer til et tilskud per passager på 27 kr.

Movia har opgjort merudgiften for de første 11 måneder til 322.000 kr., svarende til et tilskud per passager på 35 kr. Denne opgørelse inkluderer dog det første halvår af forsøget, hvor passagertallet på natafgangene var lavere end det andet halvår.

Øvrig evaluering af forsøget

Feedback fra Lokaltog

Lokaltog har haft fokus på mulige udfordringer med tryghed og rengøring på natafgangene. Tilbage meldingen fra personalet er, at passagerer til tider kan være højlydte og at natdriften som forventet har givet et øget rengøringsbehov. Lokaltog mener imidlertid ikke dette har givet nævneværdige udfordringer i driftsarbejdet.

Feedback fra Lolland Ungeråd og kundetilfredsundersøgelse

Movia har gennemført en mindre kundetilfredshedsundersøgelse blandt rejsende på Lollandsbanen. Undersøgelsen viser, at

- 91 pct. af de adspurgte har en ”positiv” eller ”meget positiv” holdning til natbetjeningen
- 26 pct. af passagerer på natafgangene benytter tilbuddet mindst én gang om ugen
- 77 pct. af passagerer på natafgangene rejser til og fra fester eller byture

Movia har også evalueret forsøget sammen med Lolland Ungeråd, som fortæller, at den nye betjening har stor betydning for de unge på Lolland-Falster.

Interview med unge i alderen 20 til 25 år beskriver, at nattoget gør dem mindre afhængige af at finde nattely i weekenderne. Korrespondancen med DSB gør det også muligt at deltage i arrangementer i f.eks. Næstved og København. Afgangene udvider også mulighederne for at komme til Københavns Lufthavn.

Videre proces

Udvalget besluttede på mødet den 10. oktober 2023, at afholde en overordnet temadrøftelse omkring natbetjening i Region Sjællands kollektive trafik. Temadrøftelsen programsættes på et udvalgs møde i foråret 2024.

Gulbordsund og Lolland kommuner skal ligesom Region Sjælland tage stilling til, om de ønsker at medfinansiere natbetjening på Lollandsbanen i fremtiden. Forsøgsordningen er frem til december 2024 finansieret ved, at de tre parter deler merudgiften i tre lige dele.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Taget til efterretning.

Fraværende

Susanne Lundvald
Dennis A. Jørgensen
Felex Pedersen

Medlem	(A)
Medlem	(A)
Næstformand	(A)

Bilag

1. Midtvejsevaluering - Natbetjening på Lollandsbanen (DokID: 11227741 - EMN-2023-10479)

Punkt 7: Beslutning om høringsvar til Movia vedr. tillægskontrakt med Lokaltog samt placering af Lokaltogs hovedkvarter

EMN-2023-11598

Bilag

Udkast til høringsvar til Movia vedrørende tillægskontrakt med Lokaltog herunder omkring placering af Lokaltogs hovedkontor.docm

Skrivelse fra Movias bestyrelsesformand omkring bestyrelsessammensætning i Lokaltog.docm

Effektiviseringer i Lokaltog-1725088.0.10

Bilag til notat om effektiviseringer i Lokaltog-1764142.0.2

7 (Åben) Beslutning om hørings svar til Movia vedr. tillægskontrakt med Lokaltog samt placering af Lokaltogs hovedkvarter

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2023-11598

Dok ID: 11232134

Resumé

Region Sjælland har modtaget høringsbrev fra Movia vedrørende indgåelse af tillægskontrakt med Lokaltog, hvori blandt andet indgår placering af Lokaltogs administrative hovedkontor. Movia anfører i høringsbrevet, at Movias bestyrelse agter at indgå tillægskontrakt med Lokaltog, som blandt andet betyder, at Lokaltogs administrative hovedkontor flyttes fra Ringsted til Høje Taastrup. I brevet anføres, at ændringen gennemføres af hensyn til fortsat sikker og effektiv drift af Lokaltog, herunder årlige besparelser på 10 mio. kr.

Indstilling

Administrationen indstiller, at forslag til hørings svar godkendes.

Sagen afgøres af Regionsrådet

Sagsfremstilling

Movia har den 8. januar 2024 sendt høringsbrev til Region Sjælland og Region Hovedstaden vedrørende indgåelse af tillægskontrakt med Lokaltog. Høringsbrev med bilag vedrørende rekruttering og fordeling af medarbejdere hos lokaltog begge dateret den 8. januar 2024 vedlægges.

Movia agter at indgå tillægskontrakt med Lokaltog, som blandt andet betyder, at Lokaltogs administrative hovedkontor flyttes fra Ringsted til Høje Taastrup. I brevet anføres, at ændringen gennemføres af hensyn til fortsat sikker og effektiv drift af Lokaltog.

Tillægskontrakten betyder årlige besparelser på 10 mio. kr. på Lokaltogs drift. Besparelsen betyder en mindrebetaling for de to regioner på hver 5 mio. kr. fra 2025.

Lokaltog vurderer, at effektiviseringerne kan indhentes ved:

1. Ejendoms- og arealsalg så Lokaltog A/S har færre ejendomsomkostninger
2. Fortsat effektivisering af indkøb i koncernen via udbud i ind- og udland
3. Fortsat samling af særligt administrations- og udviklingsopgaver vil kunne sænke omkostningerne og samtidig sikre Lokaltog A/S de rette kompetencer og rekrutteringskraft i et marked med betydelig mangel på jernbanemæssige kompetencer i såvel Danmark, Sverige og Nordtyskland

I høringsbrevet fra Movia beskrives nærmere de økonomiske konsekvenser.

Det anføres endvidere i høringsbrevet, at Lokaltog ikke vurderer sig i stand til at rekruttere det fornødne personale og de fornødne kompetencer til virksomheden med den nuværende placering af det administrative hovedkontor i Ringsted. Lokaltog agter på denne baggrund, at flytte 21 årsværk fra det eksisterende administrative hovedkontor i Ringsted til et nyt hovedkontor i Høje Taastrup.

En nærmere beskrivelse og vurdering af Lokaltogs rekrutteringsudfordringer fremgår af høringsbrevet.

Placering af Lokaltogs administrative hovedkontor

Lokaltog vurderer, at den nuværende placering af Lokaltogs administrative hovedkontor i Ringsted ikke længere understøtter en effektiv drift af Lokaltog. Det begrundes blandt andet med, at det ikke er muligt at tiltrække, rekruttere og fastholde de nødvendige kompetencer i virksomheden. Dette særligt i forhold til nye lovgivningskrav og i forhold til, at Lokaltog har et historisk højt antal udviklingsprojekter blandt andet indkøb af nye batteritog og sporrenovering på Østbanen.

Lokaltog vurderer, at en placering tættere på København og tættere på en større togstation og motorvejsnettet vil give bedre muligheder for at rekruttere flere af de eftertragtede medarbejdere.

Lokaltog har på den baggrund undersøgt mulige nye lejemaal i området Køge – Roskilde – Høje Taastrup. Lokaltog vurderer, at Høje Taastrup er den bedste placering med nemme adgangsforhold og de bedste betingelser for at kunne rekruttere den nødvendige arbejdskraft. Placeringen i Høje Taastrup vurderes at være god både for medarbejdere, der kommer fra Nordsjælland, fra københavnsområdet og fra Syd/Vestsjælland.

Baggrund for placering af Lokaltogs nuværende hovedkontor

Lokaltog A/S blev dannet i 2016 gennem en fusion af de to daværende lokalbaneselskaber beliggende i hver sin region. I forbindelse med etableringen af Lokaltog A/S bad Region Sjælland med opbakning fra Region Hovedstaden om, at lokaltogs administrative hovedkontor skulle placeres i Ringsted. Dette bakkede Movias bestyrelse og Lokaltogs generalforsamling op omkring. Lokaltogs hovedkontor blev derfor placeret i Ringsted.

Baggrund for høringen omkring tillægskontrakten

Der blev den 15. december 2023 afholdt møde mellem regionsrådsformændene fra Region Sjælland og Region Hovedstaden og Movias bestyrelsesformand samt administrerende direktør. Her orienterede Movias bestyrelsesformand og Movias administrerende direktør om baggrunden for den nye tillægskontrakt samt de forventede besparelser.

Der var enighed om, at de to regioner, uagtet at det formelt set er en kontrakt mellem Movia og Lokaltog A/S, skulle høres omkring den påtænkte tillægskontrakt.

Desuden fremsatte Region Sjælland et ønske om større transparens og gennemsigtighed i Lokaltogs forretning, herunder en større regional indflydelse i Lokaltogs bestyrelse. Et synspunkt som Region Hovedstaden bakkede op om, og som Movias bestyrelsesformand vil tage op i Movia bestyrelse. Skrivelse fra Movias bestyrelsesformand er *vedlagt*.

Administrationens vurdering og anbefaling

Region Sjælland ønsker et effektivt og driftssikkert Lokaltog, som er i stand til professionelt at drive togdrift på Region Sjællands fire lokalbaner. Desuden er det en prioritet, at Lokaltog professionelt er i stand til at udføre de udviklingsopgaver, som Region Sjælland beder om, blandt andet indkøb af nye batteritog og renovering af Østbanen, og at de medvirker aktivt i arbejdet med at sikre flere passagerer i den kollektive trafik.

Den årlige besparelse for Region Sjælland på 5 mio. kr. er en væsentlig gevinst ved den nye tillægskontrakt.

Administrationen er ikke i stand til at vurdere, hvad hovedkontorets geografiske placering betyder for Lokaltogs muligheder for at rekruttere og fastholde medarbejdere og kompetencer.

Administrationen konstaterer, at der ved fusionen i 2016 var enighed mellem parterne om, at hovedkontoret skulle placeres i Ringsted. Dette af hensyn til placering af arbejdspladser udenfor København.

Administrationen vurderer, at det er en væsentlig prioritet for Region Sjælland, at der er en fordeling af antallet af arbejdspladser i Lokaltog, som afspejler den mængde trafik, som de to regioner køber hos Lokaltog. Fordelingen er i dag, ligesom i 2016, en ca. 50/50 fordeling.

I forhold til sammensætning af bestyrelsen i Lokaltog, herunder hvem der beklæder formands- og eventuelt næstformandsposten, er det administrationens forventning, at der i løbet af foråret gennemføres en analyse af mulige scenarier. Administrationen vil i arbejdet blandt andet henvise til sammensætning af bestyrelserne og formandskabet i lokalbaneselskaberne i henholdsvis Region Nordjylland og Region Midtjylland.

Ovenstående synspunkter er indarbejdet i forslag til høringssvar til Movia. Forslag til høringssvar *vedlagt*.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget ønsker, at der udarbejdes et skærpet høringssvar forud for sagens behandling i Forretningsudvalget, herunder at udvalget ønsker at fastholde Lokaltogs administrative hovedkontor i Ringsted.

Udvalget støtter fremsendt ændringsforslag til teksten fra Socialdemokratiet: "Region Sjælland ønsker desuden større transparens og gennemsigtighed i Lokaltogs forretning, herunder en større regional indflydelse i Lokaltogs bestyrelse. Det er derfor en forudsætning for aftalens indgåelse, at der i foråret 2024 gennemføres en analyse af mulige scenarier for, hvordan en ny bestyrelsessammensætning skal etableres. Dette skal også omhandle, hvem der beklæder formands- og en eventuel næstformandspost i bestyrelsen. Der skal i dette arbejde hentes

inspiration i lokalbaneselskaberne i henholdsvis Region Nordjylland og Region Midtjylland, som har en stærkere politisk repræsentation i lokalbaneselskabernes bestyrelse.

Region Sjælland forventer, at analysen danner baggrund for, at der hurtigt udarbejdes et konkret forslag til høring i de to regioner, som efterfølgende skal fremlægges og besluttes, medio 2024 på en generalforsamling og evt. ekstra ordinær generalforsamling i Lokaltog”.

Fraværende

Susanne Lundvald	Medlem	(A)
Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Jan Hendeliowitz	Medlem	(A)

Bilag

1. Udkast til høringssvar til Movia vedrørende tillægskontrakt med Lokaltog herunder omkring placering af Lokaltogs hovedkontor.docm (DokID: 11258639 - EMN-2023-11598)
2. Skrivelse fra Movias bestyrelsesformand omkring bestyrelsessammensætning i Lokaltog.docm (DokID: 11259079 - EMN-2023-11598)
3. Effektiviseringer i Lokaltog-1725088.0.10 (DokID: 11259557 - EMN-2023-11598)
4. Bilag til notat om effektiviseringer i Lokaltog-1764142.0.2 (DokID: 11259556 - EMN-2023-11598)

Punkt 8: Beslutning om høringssvar vedrørende nedlæggelse af udbud på ungdomsuddannelser

EMN-2023-09903

Bilag

Ansøgninger om nedlæggelse af udbud

Udkast til høringssvar vedrørende nedlæggelse af udbud på Nordvestsjælland Erhvervs- og Gymnasieuddannelser.docm

Udkast til høringssvar vedrørende nedlæggelse af udbud på Roskilde Tekniske Skole.docm

8 (Åben) Beslutning om hørings svar vedrørende nedlæggelse af udbud på ungdomsuddannelser

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2023-09903

Dok ID: 11212942

Resumé

Regionsrådet har en koordinerende opgave i forhold til uddannelsesdækningen og skal høres i forbindelse med nedlæggelse af udbud på ungdomsuddannelser. Styrelsen for Undervisning og Kvalitet har henvendt sig til skoler, som har inaktive uddannelsesudbud eller udbud med meget få elever. Dette med henblik på, at udbuddene nedlægges. I den forbindelse har Roskilde Tekniske Skole og Nordvestsjælland Erhvervs- og Gymnasieuddannelser (NEG) henvendt sig til regionen, da skolerne ønsker at nedlægge i alt seks erhvervsuddannelsesudbud med lav aktivitet. Administrationen vurderer, at nedlæggelsen af de seks udbud ikke vil svække uddannelsesdækningen betydeligt og noterer sig, at der er meget få elever på de pågældende udbud. Administrationen indstiller derfor, at vedlagte hørings svar godkendes, og at Region Sjælland derved støtter nedlæggelsen af udbuddene.

Indstilling

Administrationen indstiller, at

- der afgives hørings svar til Roskilde Tekniske Skole, som støtter nedlæggelse af følgende udbud: Vejgodstransportuddannelsen, uddannelsen til Ejendomsservicetekniker samt Lager- og terminaluddannelsen. Udbuddene er placeret i Roskilde.
- der afgives hørings svar til Nordvestsjælland Erhvervs- og Gymnasieuddannelser, som støtter nedlæggelse af udbuddene: Bygningssnedker, Maskinsnedker samt Møbelsnedker og orgelbygger. Udbuddene er placeret i Nordvestsjælland.

Sagen afgøres af Regionsrådet.

Sagsfremstilling

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) har rettet henvendelse til ungdomsuddannelsesinstitutioner, som har inaktive udbud eller udbud med lav aktivitet i form af lav søgning og meget få elever. Formålet med styrelsens henvendelse er at tilbagekalde udbudsgodkendelser, som ikke anvendes aktivt, eller hvor aktiviteten er meget lav.

Roskilde Tekniske Skole og Nordvestsjælland Erhvervs- og Gymnasieuddannelser (NEG) henvendt sig til Region Sjælland med ønske om at modtage regionens hørings svar, idet skolerne ønsker at nedlægge i alt seks erhvervsuddannelsesudbud, som alle har lav eller ingen elevaktivitet.

Regionsrådet har en lovbunden opgave i at koordinere det samlede uddannelsesudbud i regionen for at sikre et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til regionens borgere. Derfor skal regionen høres i sager, hvor en uddannelsesinstitution ønsker at nedlægge et udbud. På baggrund af regionens høringssvar, samt uddannelsesinstitutionens ønske om nedlæggelse af udbuddene, træffer STUK endelig afgørelse i sagen.

Roskilde Tekniske Skoles ønske om nedlæggelse af tre erhvervsuddannelsesudbud

Roskilde Tekniske Skole besluttede i efteråret 2023 at sætte tre erhvervsuddannelsesudbud på pause, da det ikke havde været muligt at rekruttere nok elever til uddannelserne. De tre uddannelser var: Vejgodstransportuddannelsen, uddannelsen til Ejendomsservicetekniker samt Lager- og terminaluddannelsen. Roskilde Tekniske Skole ønsker nu at nedlægge de tre uddannelsesudbud.

Roskilde Tekniske Skole har været godkendt til at udbyde Grundforløb 2 og Hovedforløb på Vejgodstransportuddannelsen. I foråret 2023 godkendte Regionsrådet, at den private uddannelsesinstitution i Roskilde, AMU Juul, oprettede Vejgodstransportuddannelsen. Roskilde Tekniske Skole ønskede, at AMU Juul skulle overtage udbuddet, og derfor bakkede skolen op om godkendelsen. Udbuddet af Vejgodstransportuddannelsen hos AMU Juul blev godkendt af STUK i efteråret 2023.

Roskilde Tekniske Skole er godkendt til at udbyde Grundforløb 1 og 2 på Ejendomsteknikeruddannelsen og godkendt til at udbyde Grundforløb 2 på Lager- og terminaluddannelsen. Men på trods af en rekrutteringsindsats fra skolen, har søgningen til de to uddannelser på Roskilde Tekniske Skole været meget lav. Aktiviteten på Lager- og terminaluddannelsen samt på Ejendomsteknikeruddannelsen har været lav i 2022 med henholdsvis 1,3 årselever og 0,2 årselever. Aktiviteten på alle tre uddannelser de seneste år kan ses i Roskilde Tekniske Skoles anmodning om høringssvar, som er *vedlagt*.

Ejendomsteknikeruddannelsen udbydes i forvejen på CELF i Nykøbing Falster og på NEXT i Glostrup. Derfor vil der fortsat være et udbud i og tæt på regionen, hvis uddannelsen nedlægges på Roskilde Tekniske Skole. Lager- og terminaluddannelsen udbydes i forvejen på Processkolen i Kalundborg, ZBC i Slagelse, EUC Sjælland i Næstved og på CELF i Nykøbing Falster, hvorfor der fortsat vil være et bredt udbud trods en nedlæggelse af uddannelsen i Roskilde.

NEG's ønske om nedlæggelse af tre erhvervsuddannelsesudbud

NEG har siden 2015 været godkendt til at udbyde Grundforløb 2 på uddannelserne Bygningsnedker, Maskinsnedker samt Møbelsnedker og orgelbygger. Skolen er hverken godkendt til at udbyde Hovedforløb eller skoleoplæring på de tre uddannelser. Uddannelserne har ikke regelmæssigt været udbudt, og sidste gang skolen optog elever på bygningsnedker og maskinsnedker var i 2018 og 2019, hvor der kun blev optaget henholdsvis 6 og 5 elever. Siden 2019 har NEG ikke oprettet hold på de pågældende snedkeruddannelser.

Møbelsnedker og orgelbygger er en dimensioneret uddannelse med kvote, som betyder, at elever skal have en uddannelsesaftale med arbejdsgiver for at kunne optages på Grundforløb 2. Nordvestsjælland Erhvervs- og Gymnasieuddannelser kan således ikke optage elever uden en uddannelsesaftale på uddannelsen som Møbelsnedker og orgelbygger.

De tre uddannelser udbydes på nuværende tidspunkt af Roskilde Tekniske Skole, som har en lang tradition for at udbyde snedkeruddannelser samt en tæt kontakt til snedkerbranchen. NEG vurderer derfor, at Roskilde Tekniske Skole dækker det behov, der måtte være i Region

Sjælland. Skolen henviser desuden til, at der ifølge Arbejdsmarkedsbalancen, som er et statistisk værktøj udbudt af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, er balance mellem udbud og efterspørgsel af snedkere i Region Sjælland. NEG's anmodning om høringssvar er *vedlagt*.

Administrationens vurdering

Region Sjælland har en vigtig opgave i at sikre en tilstrækkelig uddannelsesdækning, så regionens unge har gode uddannelsesmuligheder samt de kompetencer, som efterspørges på arbejdsmarkedet. Selvom der er stor mangel på arbejdskraft inden for flere områder, er der også områder, hvor efterspørgsel er mindre.

Med ejendomsserviceteknikeruddannelsen kan man få et job som vicevært, og ifølge Arbejdsmarkedsbalancen er der ikke rekrutteringsproblemer inden for viceværftaget. Ledigheden er høj, og jobomsætningen er lav. Uddannelsen til ejendomsservicetekniker vil, trods en nedlæggelse på Roskilde Tekniske Skole, fortsat kunne tages i regionen, navnlig på CELF i Nykøbing Falster. For borgere bosat i den midt- og østlige del af regionen, kan uddannelsen nås i Glostrup. Derfor vurderer administrationen, at udbuddet af uddannelsen fortsat vil kunne dække den efterspørgsel på arbejdskraft inden for faget, der er i regionen.

Da AMU Juul i Roskilde har overtaget udbuddet af vejgodstransportuddannelsen efter Roskilde Tekniske Skole, forringes dækningen af denne uddannelse ikke. Og administrationen vurderer, at der trods nedlæggelse af Lager- og terminaluddannelsen på Roskilde Tekniske Skole, fortsat vil være et tilstrækkeligt udbud af uddannelsen i regionen, som allerede udbydes i Kalundborg, Slagelse, Næstved og Nykøbing Falster.

De tre snedkeruddannelser, som ønskes nedlagt på NEG i Nordvestsjælland, vil fortsat blive udbudt på Roskilde Tekniske Skole, som har et veletableret uddannelsesmiljø inden for snedkerfagene. På den baggrund, og ud fra det lave antal elever på uddannelserne i 2018 og 2019, vurderer administrationen, at der fortsat vil være et tilstrækkeligt udbud af de tre snedkerfag i Region Sjælland. Hertil kan det også nævnes, at der inden for bygnings-snedkerfaget samt orgelbyggerfaget er mindre efterspørgsel på arbejdskraft.

Ved at nedlægge udbud, hvor søgningen er lav, har de enkelte skoler mulighed for at oprette nye og mere levedygtige uddannelser. Uddannelser, der kan opretholdes i en fremtid med faldende ungdomsårgange, og som i højere grad efterspørges blandt de unge og på arbejdsmarkedet. Derfor vurderer administrationen, at regionen bør støtte nedlæggelsen af udbuddene på Roskilde Tekniske Skole og på NEG.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særlig stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

1 Anbefalet

2 Anbefalet

Fraværende

Susanne Lundvald	Medlem	(A)
Dennis A. Jørgensen	Medlem	(A)
Felex Pedersen	Næstformand	(A)

Bilag

1. Ansøgninger om nedlæggelse af udbud (DokID: 11257853 - EMN-2023-09903)
2. Udkast til høringsvar vedrørende nedlæggelse af udbud på Nordvestsjælland Erhvervs- og Gymnasieuddannelser.docm (DokID: 11214561 - EMN-2023-09903)
3. Udkast til høringsvar vedrørende nedlæggelse af udbud på Roskilde Tekniske Skole.docm (DokID: 11214159 - EMN-2023-09903)

Punkt 9: Studietur 2024

EMN-2021-01282

9 (Åben) Studietur 2024

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2021-01282

Dok ID: 11237674

Resumé

Udvalget skal træffe beslutning vedrørende den videre planlægning af udvalgets studietur.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget beslutter:

1. om der skal findes nye datoer til et studiebesøg i Slesvig-Holsten i 2024
eller
2. om der gennemføres en studietur til Skåne på de allerede besluttede datoer 13. – 15. marts 2024 med fokus på ”fremtidens kollektive trafik og erfaringer fra Skånetrafikken”

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Udvalget har tidligere besluttet, at der gennemføres studietur til Slesvig-Holsten den 13. – 15. marts 2024.

På udvalgsrådet i november fik formandskabet mandat til at arbejde videre med et program, herunder var det enighed om, at studieturen kun skal gennemføres, hvis der kan tilrettelægges et indholdsrigt og inspirerende program.

Administrationen konstaterer efter dialog med embedsværket i Europaministeriet i Kiel, at det ikke er muligt at få politiske møder på relevant niveau pga. møder og arrangementer i bl.a. Berlin. Administrationen vurderer, at de politiske møder med delstaten er det helt centrale formål med en udvalgstur til Slesvig-Holsten.

Ønsker udvalget at gennemføre en studietur til Slesvig-Holsten med fokus på at udnytte potentialerne for udvikling og vækst med den faste Femern forbindelse, så foreslås det, at der fastsættes nye datoer for studieturen.

Alternativ destination og tema – Skåne med fokus på fremtidens kollektive trafik og erfaringer fra Skånetrafikken

Administrationen har undersøgt alternative temaer for udvalgets studietur. Et højaktuelt tema kunne være indenfor fremtidens kollektive trafik. Her er der flere aktuelle dagsordner, som indgår i udvalgets arbejde.

Det gælder blandt andet regeringens ekspertudvalg, der gennem tre rapporter skal komme med viden og inspiration til at udvikle den kollektiv trafik. I de rapporter er der fokus på hhv. 1)

borgers transportbehov og nye mobilitetsløsninger, 2) økonomien for trafikselskaber og modeller for takssystem samt 3) organisering og struktur for kollektiv transport.

I dette arbejde refereres der ofte til Skånetrafikken og Skånemodellen, som både organisatorisk, økonomisk og takstmæssigt er opbygget væsentligt anderledes end i Danmark. Skånemodellen indgår allerede i ekspertudvalgets udredningsarbejde, men vil med stor sandsynlighed også indgå som referenceramme i de efterfølgende anbefalinger fra ekspertudvalget.

Derudover arbejder udvalget med en række indsatser, der skal udvikle den kollektive trafik i Region Sjælland. Herunder blandt andet nye mobilitetsløsninger i landområder og flere passagerer i den kollektive trafik.

Administrationen forventer at kunne sammensætte et aktuelt program med relevante politikere og fagpersoner, så udvalget får mulighed for at indsamle inspiration og viden til det videre arbejde.

Som inspiration er nedenstående oplistet en række emner, der kan indgå i et evt. program for udvalgets studietur:

- Organisering og udvikling af den kollektive trafik i Skåne
- Udvikling af den kollektive trafik fra et politisk perspektiv - konkrete succesfaktorer og udfordringer
- Udvikling af takster og zoneinddeling - fra mange til få
- Udvikling og nye principper for udbud af den kollektive trafik
- Organisering og trepartssamarbejde; Skånetrafikken, Kommuner og Trafikselskaber
- Hvordan udvikler Region Skåne og kommunerne den kollektive trafik i landområder
- Udvikling af flextrafik (Efterspørgsel og respons)

Forslag til lokationer, der evt. kan indgå i studieturen:

- Regionshuset i Skåne, Kristianstad
- Hovedsædet for Skånetrafikken, Hässleholm
- Sveriges Nationale Vej- og Transportforskningsinstitut K2, Lund. (Dansk seniorforsker, Claus Hovedgaard Sørensen, ved Lund universitet. Hovedfokus i Claus' forskning er transformation af transportsektoren til et bæredygtigt samfund samt transportstyring, dvs. institutioner, processer, politiske instrumenter og politisk legitimitet).
- Tur med BRT-bus i Malmø
- Besøg i Helsingborg, som har investeret massivt i at udvikle den kollektive trafik

Såfremt udvalget ønsker at gennemføre studietur til Skåne, vurderer administrationen, at turen kan gennemføres på to hele dage og med en overnatning. Studieturen vil således kunne afvikles den 14.-15. marts 2024.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Udvalget besluttede at:

1. Administrationen finder nye datoer for et kort studiebesøg i Slesvig-Holstein i 2024
2. Administrationen planlægger en endagstur til Skåne den 14. marts 2024

Fraværende

Susanne Lundvald
Dennis A. Jørgensen
Felex Pedersen

Medlem	(A)
Medlem	(A)
Næstformand	(A)

Bilag

.

Punkt 10: Arbejdsplan 2024

EMN-2023-06560

Bilag

Arbejdsplan 2024. Udvalget for regional udvikling kollektiv trafik uddannelse og internationalt samarbejde

10 (Åben) Arbejdsplan 2024

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2023-06560

Dok ID: 11232857

Resumé

Udkast til arbejdsplan for 2024 forelægges med henblik på godkendelse.

Indstilling

Administrationen indstiller, at udvalget godkender arbejdsplan for 2024.

Sagen afgøres af Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde.

Sagsfremstilling

Udvalgets møder struktureres ud fra en arbejdsplan, der løbende tilpasses i dialog med udvalgets formandskab og efter ønsker fra udvalget.

Arbejdsplanen er bygget op med afsæt i udvalgets virkefelt, Regionsrådets strategi, Budgetaftaler og tidligere drøftelser i udvalget. Øvrige relevante sager inden for udvalgets område vil blive tilføjet arbejdsplanen løbende.

Arbejdsplanen har således en dynamisk karakter og vil løbende blive tilpasset, hvis der opstår væsentlige aktuelle sager, eller det hen af vejen giver mere mening at ændre rækkefølgen i temaerne.

Administrationen har med afsæt i drøftelser på udvalgets møde den 28. november 2023 udarbejdet et udkast til arbejdsplan for 2024. Udkast er vedlagt.

Økonomi

Sagen er ikke forbundet med udgifter, der kræver særskilt stillingtagen.

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende

Susanne Lundvald
Dennis A. Jørgensen

Medlem
Medlem

(A)
(A)

Bilag

1. Arbejdsplan 2024. Udvalget for regional udvikling kollektiv trafik uddannelse og internationalt samarbejde (DokID: 11250747 - EMN-2023-06560)

Punkt 11: Aktuelle sager

EMN-2023-06560

Bilag

Region Sjællands høringsvar til Region Hovedstadens regionale udviklingsstrategi 2024

11 (Åben) Aktuelle sager

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2023-06560

Dok ID: 11005017

Resumé

Administrationen orienterer om aktuelle sager inden for udvalgets arbejdsområde.

Indstilling

-

Sagsfremstilling

Bevillinger til nye Interreg-projekter

Bevillingsudvalgene for Interreg Deutschland-Danmark og Interreg Øresund-Kattegat-Skagerrak (ØKS) har afholdt bevillingsmøder i november og december. Region Sjælland har igen modtaget tilskud både til egen organisation og til aktører i geografien.

4 godkendte projekter i Interreg Deutschland-Danmark er med aktører fra Region Sjælland. De har modtaget tilskud på i alt 56 mio. kr., heraf godt 15 mio. kr. i direkte tilskud til partnere i Region Sjællands geografi. Det drejer sig om projekterne:

- Care AI: Vil forbedre plejen på plejehjem ved at effektivisere arbejdsprocesser vha. kunstig intelligens (Artificial Intelligens – AI).
- HeAT: Vil forbedre ældre patienters adgang til et stadig mere digitaliseret sundhedsvæsen ved at inddrage dem og deres pårørende i udviklingen af digitale sundhedsløsninger.
- ClimatePol: Vil forbedre den eksisterende klimatilpasningsinfrastruktur i regionen ved at fremme implementeringen for at fremme en fælles klimarobust region.
- POSEIDON: Vil undersøge og afhjælpe manglen på lovgivning, modeller og tidlige varslingsystemer inden for ekstreme klimabegivenheder som stormflod.

I Interreg ØKS er der godkendt 1 projekt med deltagelse fra Region Sjælland. Projektet har modtaget tilskud på 12,6 mio. kr., heraf 9,1 mio. kr. i direkte tilskud til Region Sjælland. Det drejer sig om projektet:

- SUSUES: Vil undersøge om engangs-endoskoper er mere bæredygtige end flergangs-endoskoper, hvad angår footprints, behandlingskvalitet og sundhedsøkonomi samt udvikle en operationel model praksis for omstilling til mere bæredygtige hospitaler.

Begge programmer har haft stor søgning i innovationsprioriteten, hvor pengene snart er brugt op. I den kommende ansøgningsrunde har programmerne derfor valgt at lukke for ansøgninger under denne prioritet. Region Sjællands Fondskontor arbejder målrettet med regionens

ansøgere om, at dreje projekterne hen imod andre prioriteter, som f.eks. attraktivitet og grøn omstilling.

Endeligt budget 2024 fra Movia

Movia har vedtaget endeligt budget 2024 med budgetoverslagsår 2025-2027. Budgettet er i den forbindelse blevet genberegnet. Movia forventer, at budgettet for Region Sjælland holder sig indenfor den budgetterede ramme. De kommende år forventer Movia et nedadgående tilskudsbehov primært som følge af gunstige udbud af buskørsel.

Kunderne er godt tilfredse med Movias flextrafik.

Undersøgelse gennemført af Megafon for Movia i oktober viser at 86 pct. af kunderne er tilfredse eller meget tilfredse med Movia flextrafiks kørselsordninger. Det er en stigning på tre procentpoint i forhold til undersøgelsen i 2022.

Megafon noterer sig, at resultaterne fra undersøgelsen i 2023 er meget flotte, og at de bygger ovenpå en lang årrække med høj kundetilfredshed i Movia flextrafik.

Læs mere på Movias [hjemmeside](#).

Tildeling af 6 mio. kr. til Region Sjælland fra statens grønne buspulje

Transportministeriet har offentliggjort fordelingen af de årlige puljemidler til grønne busser og grøn flextrafik. Region Sjælland har fået tilskud til omstillingen af linje 420, som bliver sat i drift med elbusser i 2026. Tilskuddet til Region Sjælland udgør 2 mio. kr. som bliver fordelt i perioden 2026-2037, svarende til en helårseffekt på 182.000 kr.

Movia og Region Sjælland har desuden fået 3,9 mio. kr. i tilskud til projektet ”Store liftvogne i Flextrafik”. Region Sjælland bidrager selv med 1,1 mio. kr. til projektet, som blev udmøntet af hhv. *Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde* den 28. november 2023 og *Udvalget for grøn omstilling, bæredygtighed og miljø* den 4. december. Projektet har et samlet budget på 8,2 mio. kr. med øvrige bidrag fra Movia og en privat ladeoperatør.

Oversigt over tildelte midler kan tilgås via link:

<https://www.trm.dk/nyheder/2023/puljemidler-til-groenne-busser-og-groen-flextrafik-fordeles>

Nedlukning af Passagerpulsens

Passagerpulsens, som er en organisation under Forbrugerrådet Tænk, har mistet sin bevilling på Finansloven for 2024. Passagerpulsens er et uvildigt organ som repræsenterer brugere i den kollektive trafik. Passagerpulsens har lavet passagerundersøgelser og understøtter samtidigt de regionale passagerråd, som findes i alle regioner.

Administrationen vurderer, at samarbejdet med Passagerpulsens og det regionale passagerråd, ikke har levet op til forhåbningerne.

Status på Kalundborg motorvejen og Næstved motorvejen

Anlægsloven for Kalundborgmotorvejen blev vedtaget den 30. november 2023. Den overordnede tidsplan med åbning i 2028 forventes overholdt.

Forarbejdet til anlæg af en 4-sporet motorvej på Rute 54 mellem Næstved og Rønnede er desuden påbegyndt.

Miljøvurderingen fra 2016 skal opdateres, men linjeføringen er lagt fast. De trafikale tal skal opdateres med de forventede øgede trafikmængder fra den kommende Femernforbindelse. Der skal i den forbindelse også kigges på forskellige tilslutningsløsninger til Sydmotorvejen.

Det forventes at anlægsloven vil blive behandlet i folketinget ultimo 2025, og at gravearbejdet påbegyndes i 2028.

Region Sjælland sidder med i teknikergupperne og følger begge projekter

Tunnelementfabrikken i Rødby bevares

De. 14. december vedtog folketinget, at tunnelementfabrikken i Rødby kan bevares. Folketinget vedtog at ændre loven om anlæg og drift af Femern forbindelsen, så det sikres at produktionsområdet og produktionsfaciliteterne i Rødby kan forsætte under statsligt ejerskab, når fremstillingen af elementer til Femern-Bælt projektet er afsluttet.

Høringssvar til Region Hovedstadens udkast til ny regional udviklingsstrategi

Region Sjælland har afgivet et høringssvar til Region Hovedstadens udkast til ny regional udviklingsstrategi, som forventes at blive endeligt behandlet i deres Regionsråd d. 30 januar 2024.

I Region Sjællands høringssvar fremhæves vigtigheden i at samarbejde om regional udvikling på tværs af regionernes geografier, da vi deler mange af de samme ambitioner og udfordringer. Det gælder både i forhold til at styrke den grønne omstilling, sikre uddannelse og kompetencer til fremtiden, udnytte potentialerne ved den kommende Femern-forbindelse, samt skabe effektiv og bæredygtig mobilitet og muligheder for at borgerne kan leve et godt og sundt liv.

Høringssvaret er *vedlagt* i sin helhed.

Status på ansøgninger til ASF (Autisme Spektrum Forstyrrelser) klasser

På udvalgsmødet den 28. november 2023 besluttede udvalget at afgive en enslydende udtalelse til fire institutioner, som ønskede at ansøge Børne- og Undervisningsministeriet om tilskud til oprettelse af nye ASF-klasser i Region Sjælland. Udvalgets udtalelse bakkede op om behovet for flere ASF-klasser i regionen.

Styrelsen for undervisning og Kvalitet under Børne- og Undervisningsministeriet har nu besluttet at imødekomme VUC Storstrøms ansøgning om oprettelse af en ASF-klasse på hf i Nykøbing Falster. ASF-klassen har opstart fra skoleåret 2024/2025.

Styrelsen har ikke imødekommet ansøgninger fra andre uddannelsesinstitutioner i Region Sjælland, hvorfor der kun oprettes ét nyt ASF-tilbud i regionen i denne udbudsrunde.

Styrelsen har besluttet, at oprette fem øvrige ASF-klasser på:

- HF og VUC Nord, Hjørring (hf)

- Rybners Gymnasium, Esbjerg (htx)
- Københavns VUC (hf)
- Høje-Taastrup Gymnasium (stx)
- HF og VUC Nordsjælland, Hillerød (hf)

Økonomi

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Susanne Lundvald
Dennis A. Jørgensen
Felex Pedersen

Medlem	(A)
Medlem	(A)
Næstformand	(A)

Bilag

1. Region Sjællands høringsvar til Region Hovedstadens regionale udviklingsstrategi 2024
(DokID: 11227559 - EMN-2023-00097)

Punkt 12: Næste møde

EMN-2023-06560

12 (Åben) Næste møde

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2023-06560

Dok ID: 11005023

Resumé

Næste møde i udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde afholdes den 12. marts 2024 kl. 13:00-16:00.

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Økonomi

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Susanne Lundvald
Dennis A. Jørgensen
Felex Pedersen

Medlem	(A)
Medlem	(A)
Næstformand	(A)

Bilag

.

Punkt 13: Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde tirsdag den 23. januar 2024

EMN-2023-06560

13 (Åben) Godkendelse af deltagelse ved møde i Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde tirsdag den 23. januar 2024

Udvalget for regional udvikling, uddannelse, kollektiv trafik og internationalt samarbejde

Sags ID: EMN-2023-06560

Dok ID: 11005027

Resumé

-

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Økonomi

-

Tidligere beslutninger

.

Beslutning

.

Fraværende

Susanne Lundvald
Dennis A. Jørgensen

Medlem
Medlem

(A)
(A)

Bilag

.

